

[Drachmann.]

udvalg Midler, Instrumenter i Hænde til at forebygge Toldkrigen, til at forebygge Ulykkerne, til at stille os bedre og gunstigere i de Forhandlinger, vi er nødt til at føre. Vi ønsker kort sagt at give Regeringen Forhandlingsobjekter, som den ikke har nu, Forhandlingsobjekter, der kan udnyttes til at holde Dørene aabne, i alt Fald svække deres Lukning ude omkring for derved at sikre Afsætningen af vore Varer helst i samme Omfang, som vi modtager Varer fra det paagældende Land.

Jeg vil gerne fremhæve og fremhæve stærkt, at dette ingenlunde er noget nyt. Det er skreget op ud over Landet som noget nyt, epokegørende, uhyre farligt, men Princippet i dette Lovforslag er ingenlunde nyt, thi efter fattig Evne — men jeg understreger ogsaa meget stærkt: efter fattig Evne — praktiseres disse Principper allerede under de skiftende Regeringer. Vi ved jo alle, at Partierne nu og da anmodes om at give Regeringen Underhaandstilsagn om at lade de beskedne Vaaben være i Kraft, som vi kan mobilisere under de nuværende Forhold. Disse Midler har imidlertid den Fejl, at de i Regelen er saa ubetydelige, saa intetsigende, at det ikke kan undre, at Resultaterne bliver saa negative, bliver saa nedslaaende for os, som Tilfældet overvejende er. Af let forstaaelige Grunde skal jeg ikke komme nærmere ind paa dette Emne, men jeg tror, alle tilstedeværende Medlemmer af det høje Ting og den høje Regering er klare over, at jeg ikke siger mere, end jeg kan staa ved, naar jeg erklærer, at Princippet i Virkeligheden allerede praktiseres, men under Forhold, der ikke er tilstrækkelig effektive og probate og derfor ikke fører de nødvendige Resultater med sig. Vi har da ogsaa i den højtærede Statsministers Tilsagn om at tage disse Forhold op til Drøftelse, til en objektiv Drøftelse, ogsaa vedrørende en eventuel Dobbelttarifs Betimelighed, set et Udtryk for en voksende Erkendelse af, at der her dog i alt Fald er et Problem, værdigt til Undersøgelse og forhaabentlig til Revision. Jeg maa blot indskyde, at medens Græsset gror o. s. v., kommer Ulykkerne, og vort Forslag er da ment som en foreløbig Hjælp, en partiel Hjælp, saaledes som man hjælper sig rundt i de forskellige Lande, der ikke har Dobbelttarif, ved partielle Toldsatser, der etableres med den foreliggende Situation for Øje. Ud fra denne Betragtning har vi altsaa stillet vort Forslag, ingenlunde som en Demonstration overfor den højtærede Statsministers Tilsagn eller Løfte, som vi med

Glæde har modtaget, men som en foreløbig supplerende Hjælp i den Situation, der er saa alvorlig for os.

Det har ikke kunnet skjules, at der har været ført en heftig Agitation mod de Tanker, der er nedlagt i disse vore Forslag, en Agitation, hvis Heftighed staaer i omvendt Forhold til dens reelle Indhold. Hovedsagen ved en Bedømmelse af disse Problemer maa dog blive, hvilke Resultater vor hidtidige Handelspolitik med dens totale Mangel paa Forhandlingsobjekter har givet. Hvis det er saaledes, at Landbruget er fuldt tilfreds med sine Afsætningsforhold, at det ser sin Produktion og sin Eksport paa de Markeder, hvor det i og for sig naturligt har Afsætningsmuligheder, og ser sine Priser upaavirket af Lukning og Modforanstaltninger rundt omkring, ja, saa maa jeg indrømme, at det vilde være rigtigt at sige, at vore Forslag ikke just var skadelige — det kan de aldrig blive —, men overflødige, og at Agitationen for at revidere disse Problemer var hensigtsløs. Men hvis Forholdet er det omvendte, saaledes som jeg tror, og som vi daglig ser Beviser for, er vi sikre paa, at den Dag vil komme, da dette Forslag bliver til Virkelighed, tvunget frem af Forholdene. Og jo før dette sker, des bedre tror jeg, det er for Erhvervslivet og for Landet som Helhed.

Med disse kortfattede, mere principielle Betragtninger skal jeg tillade mig at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Villie og Vedtagelse.

Handelsministeren (Slebsager): Hvis det foreliggende Lovforslag var fremsat for derigennem at paatvinge Regeringen en anden Toldpolitik, end den hidtil har ført, maatte man fra Regeringens Side opfatte Forslaget som en uvenlig Handling overfor Regeringen. Men saaledes opfatter jeg det ikke. Jeg opfatter det baade efter de Udtalelser, som Ordføreren fremsatte ved Fremsættelsen, og efter Udtalelserne her i Dag saaledes, at det er Tanken fra Forslagsstillernes Side at faa de i Lovforslaget nedlagte Synspunkter ind under en saglig Diskussion i Rigsdagen, og for saa vidt jeg har Ret i min Betragtning, skal jeg sige, at vi fra Regeringens Side er vilige til at optage en saglig Drøftelse af det Spørgsmaal, der her er stillet under Debat, i et kommende Udvalg.

Men overfor de Synspunkter, der er fremsat her, maa jeg ud fra saglige Betragtninger hævde, at jeg tror ikke, det gaar an her i Landet at lade afgørende Toldspørgsmaal, Fastsættelse af Toldsatser,